

ANNA ZBARASZEWSKA

Uniwersytet Szczeciński

**NOTY WYKORZYSTYWANE PRZY SPORZĄDZANIU
RACHUNKU PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH METODĄ
POŚREDNIĄ**

Wprowadzenie

Zaspokojenie potrzeb informacyjnych z zakresu przepływów pieniężnych umożliwia składnik sprawozdania finansowego, jakim jest rachunek przepływów pieniężnych, który przedstawia stan i ruch środków pieniężnych. Rachunek przepływów pieniężnych uzupełnia informacje zawarte w bilansie oraz rachunku zysków i strat, zwiększając ich wartość informacyjną. Informacje o wpływach i wydatkach w ujęciu historycznym stanowią podstawę do wyznaczenia kwot, terminów wystąpienia przyszłych przepływów pieniężnych netto. Znajomość wielkości i struktury przepływów pieniężnych ułatwia ponadto ocenę osiągniętych przez jednostkę wyników memoriałowych, wykazywanych w rachunku zysków i strat.

Sporządzenie rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią wymaga dużej liczby korekt, aby doprowadzić wynik finansowy do wyniku kasowego. W związku z tym tworzy się liczne noty księgowe, które pozwalają na prawidłowe ustalenie zmian w poszczególnych pozycjach tego sprawozdania.

Celem artykułu jest przedstawienie podstawowych not księgowych tworzonych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych.

1. Noty tworzone na potrzeby ustalenia przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej

W rachunku przepływów pieniężnych, sporządzanym metodą pośrednią, tylko nieliczne pozycje można bezpośrednio przenieść z bilansu lub rachunku

zysków i strat. Dla wielu pozycji tego sprawozdania niezbędne jest utworzenie dodatkowych not ułatwiających obliczenie tych pozycji.

Podstawowym zestawieniem wykonywanym w celu sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych jest bilans zmian. Zawiera on zestawienie stanu aktywów i pasywów na początek i koniec okresu sprawozdawczego oraz zmian, jakie zaszły w tych pozycjach. Budowę bilansu zmian przedstawia tabela 1.

Tabela 1

Bilans zmian

Aktywa	Stan na początek okresu	Stan na koniec okresu	Zmiana stanu	Pasywa	Stan na początek okresu	Stan na koniec okresu	Zmiana stanu

Źródło: opracowanie własne.

Zmiany stanu ustala się na jako różnicę między stanem końcowym a początkowym poszczególnych aktywów i pasywów. Interpretacja tych zmian jest następująca:

- zmniejszenie aktywów i zwiększenie pasywów oznacza dla rachunku przepływów pieniężnych wpływ środków pieniężnych,
- zwiększenie aktywów i zmniejszenie pasywów oznacza rozchód środków pieniężnych.

Sporządzenie zestawienia, jakim jest bilans zmian, umożliwia ustalenie następujących pozycji korekt w części A rachunku przepływów pieniężnych:

- a) zmiana stanu rezerw – ustalana jako zmiana stanu rezerw z pasywów bilansu, ale nie zawsze można bezpośrednio przenieść tę pozycję z bilansu, ponieważ rezerwy na odroczone podatki mogą być rozliczane z kapitałem własnym i wówczas nie wpływają na wynik finansowy.
- b) zmiana stanu zapasów – pozycja ta ustalana jest na podstawie zmiany stanu zapasów w aktywach bilansu, z tym że w tej pozycji mogą wystąpić różnice pomiędzy wartością ujętą w bilansie i rachunku przepływów pieniężnych wskutek występowania operacji, które powodują zmiany w stanie zapasów, a nie są związane z przepływami środków pieniężnych, jak na przykład: otrzymanie lub przekazanie wkładów niepieniężnych (aportów) w postaci zapasów,
- c) zmiana stanu należności – zmiana ta odpowiada bilansowej zmianie należności krótkoterminowych i długoterminowych, przy czym należy zaznaczyć, że pozycja ta nie obejmuje zmiany należności dotyczących działalności inwestycyjnej,
- d) zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów krótkoterminowych - w pozycji tej ujmuje się zmianę stanu

zobowiązań krótkoterminowych z wyłączeniem zmian zobowiązań związanych z:

- kredytami i pożyczkami,
- dłużnymi papierami,
- zobowiązaniami wekslowymi,
- innymi zobowiązaniami finansowymi,
- działalnością inwestycyjną,
- zobowiązaniami dotyczącymi zmian zobowiązań na udziały w kapitale własnym,
- zmianą stanu funduszy specjalnych spowodowanych odpisem z zysku na zasilenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Społecznych,

- e) zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych – zmiana ta obejmuje korektę rozliczeń międzyokresowych czynnych i biernych kosztów, rozliczeń międzyokresowych przychodów i rozliczeń międzyokresowych czynnych z tytułu odroczonego podatku dochodowego, jeśli nie są one odnoszone bezpośrednio na kapitał własny.

Istotnym zagadnieniem jest prawidłowe ustalenie wymienionych pozycji korekt, gdyż jak wynika z wcześniejszego omówienia nie zawsze można je bezpośrednio przenieść z bilansu zmian. Należy przedstawić te zmiany i ustalić ich wielkość w notcie, zawierającej wszystkie istotne i wpływające na wielkość zmian operacje gospodarcze. Przykładową notę przedstawia tabela 2.

Przedstawiona nota jest sporządzana, gdy zmiany stanu rezerw, zapasów, należności, zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych wykazanych w rachunku przepływów pieniężnych nie są zgodne ze zmianami stanu wynikającymi z bilansu.

Sporządzenia kolejnych not wymaga wydzielenie z wyniku finansowego kosztów i przychodów, które nie są związane z działalnością operacyjną. Należy przeprowadzić analizę pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, przychodów i kosztów finansowych oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Ponadto należy dokonać podziału tych kategorii na trzy grupy:

- 1) dotyczące działalności operacyjnej, które nie wymagają korekty wyniku finansowego,
- 2) niedotyczące działalności operacyjnej i nie powodujących przepływów pieniężnych,
- 3) niedotyczące działalności operacyjnej i powodujące powstanie przepływów pieniężnych.

Noty, które posłużą do wyodrębnienia tych kategorii przedstawiają tabele 3- 5.

Tabela 2

Zestawienie zmian w pozycjach bilansowych uwzględnianych w rachunku przepływów pieniężnych

Wyszczególnienie	Stan na początek okresu	Stan na koniec okresu	Zmiana
1. Zmiana stanu rezerw: a) bilansowa (+,-) b) wzrost rezerw rozliczanych z kapitałem własnym (-) c) zmniejszenie rezerw rozliczanych z kapitałem własnym (+) d) stan rezerw na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych (a-b+c)			
2. Zmiana stanu zapasów: a) bilansowa (+,-) b) wzrost zapasów z tytułu otrzymanych wkładów niepieniężnych (-) c) zmniejszenie zapasów z tytułu wniesionych wkładów niepieniężnych (+) d) stan zapasów na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych (a-b+c)			
3. Zmiana stanu należności: a) bilansowa (+,-) b) należności związane z działalnością inwestycyjną (-) c) należności wniesione jako wkłady niepieniężne (-) d) należności otrzymane jako wkłady niepieniężne (+) e) stan należności na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych (a-b-c+d)			
4. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych: a) bilansowa (+,-) b) kredyty i pożyczki (-) c) dłużne papiery wartościowe (-) d) zobowiązania wekslowe (-) e) zobowiązania dotyczące działalności inwestycyjnej (-) f) zmiana zobowiązań na udziały w kapitale własnym (-) g) odpis z zysku na wzrost funduszy specjalnych (-) h) zobowiązania z tytułu dywidend, premii, nagród z zysku (-) i) stan zobowiązań krótkoterminowych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych(a-b-c-d-e-f-h)			
5. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych a) bilansowa – aktywa (+,-) b) bilansowa – pasywa (+,-) c) ujemna wartość firmy w roku jej powstania (-) d) otrzymane darowizny w postaci środków trwałych (-) e) otrzymane dotacje w roku ich powstania (-) f) zmiana aktywów z tytułu odroczonego podatku rozliczane z kapitałem własnym (+/-) g) stan rozliczeń międzyokresowych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych			

Źródło: opracowanie na podstawie: W. Gos: *Noty ułatwiające sporządzanie rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią*, „Poradnik Finansowo-Księgowy” 2006, nr 62, Wiedza i Praktyka, s. N03/01-N03/26.

Tabela 3

Nota dotycząca pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

Wyszczególnienie	Rok ubiegły	Rok bieżący
I. Pozostałe przychody operacyjne, które dotyczą działalności operacyjnej		
1. Wartość odpisanych, przedawnionych lub umorzonych zobowiązań		
2. Wartość rozwiązanych rezerw		
3. Wartość rozwiązanych odpisów aktualizujących należności		
4. Otrzymane kary umowne, grzywny		
II. Pozostałe przychody operacyjne, które należy przenieść do działalności inwestycyjnej		
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		
III. Pozostałe przychody operacyjne, o które należy skorygować działalność operacyjną. Nie mają one wpływu na inną działalność bo nie powodują przepływów pieniężnych		
1. Nadwyżki inwentaryzacyjne środków trwałych		
IV. Pozostałe koszty operacyjne dotyczące działalności operacyjnej		
1. Odpisy aktualizujące wartość należności		
2. Odpisy aktualizujące wartość zapasów		
3. Odpisane przedawnione, umorzone lub nieściągalne należności		
4. Zapłacone kary umowne		
5. Darowizny w formie zapasów		
V. Pozostałe koszty operacyjne, które należy przenieść do działalności inwestycyjnej		
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		
VI. Pozostałe koszty operacyjne, o które należy skorygować działalność operacyjną. Nie mają one wpływu na inną działalność bo nie powodują przepływów pieniężnych.		
1. Wartość netto zlikwidowanych środków trwałych		
2. Przekazane darowizny rzeczowych aktywów trwałych		
3. Niedobory składników działalności inwestycyjnej		
4. Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych		

Źródło: *Ibidem*, s. N03/01-N03/26.

Tabela 4

Nota dotycząca przychodów i kosztów finansowych

Wyszczególnienie	Rok ubiegły	Rok bieżący
I. Przychody finansowe, które dotyczą działalności operacyjnej		
1. Odsetki od wkładów na rachunkach bieżących, lokat do 3 miesięcy		
2. Naliczone, zapłacone odsetki od należności z tytułu dostaw		
3. Zrealizowane różnice kursowe dotyczące należności z tytułu dostaw		
4. Dodatnie różnice kursowe powstałe przy wycenie rozrachunków na dzień bilansowy		

Wyszczególnienie	Rok ubiegły	Rok bieżący
II. Przychody finansowe, które należy przenieść do działalności inwestycyjnej		
1. Otrzymane dywidendy		
2. Otrzymane odsetki od lokat terminowych powyżej 3 miesięcy		
3. Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek, dłużnych papierów wartościowych		
4. Zysk ze zbycia inwestycji		
III. Przychody finansowe, o które należy skorygować działalność operacyjną. Nie mają one wpływu na inną działalność bo nie powodują przepływów pieniężnych		
1. Naliczone odsetki od udzielonych pożyczek, dłużnych papierów wartościowych		
2. Dodatnie różnice kursowe od inwestycji powstałe na dzień bilansowy		
3. Umorzenie zaciągniętych kredytów, pożyczek i innych zobowiązań finansowych		
IV. Koszty finansowe dotyczące działalności operacyjnej		
1. Naliczone, zapłacone odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i innych zobowiązań związanych z działalnością operacyjną		
2. Zrealizowane różnice kursowe dotyczące zobowiązań z tytułu dostaw		
3. Ujemne różnice kursowe powstałe przy wycenie rozrachunków na dzień bilansowy		
V. Koszty finansowe, które należy przenieść do działalności finansowej		
1. Prowizje i odsetki od kredytów bankowych		
2. Odsetki z tytułu umów leasingu finansowego		
3. Strata ze zbycia inwestycji		
VI. Koszty finansowe, o które należy skorygować działalność operacyjną. Nie mają one wpływu na inną działalność bo nie powodują przepływów pieniężnych		
1. Odpisy aktualizujące wartość inwestycji finansowych		
2. Umorzenie udzielonych pożyczek		

Źródło: *Ibidem*, s. N03/01-N03/26.

Tabela 5

Nota dotycząca zysków i strat nadzwyczajnych

Wyszczególnienie	Rok ubiegły	Rok bieżący
I. Zyski nadzwyczajne, które korygują działalność operacyjną.		
1. Niepieniężne zyski losowe w składnikach działalności inwestycyjnej		
I. Straty nadzwyczajne, które korygują działalność operacyjną.		
1. Niepieniężne straty losowe w składnikach działalności inwestycyjnej		

Źródło: *Ibidem*, s. N03/01-N03/26.

Kolejna nota obejmuje zestawienie operacji, które nie zostały bezpośrednio wyodrębnione w rachunku przepływów pieniężnych. Są to informacje związane z podatkiem dochodowym od osób prawnych (por. tabela 6).

Tabela 6

Zestawienie operacji związanych z podatkiem dochodowym

Lp.	Wyszczególnienie	Rok ubiegły	Rok bieżący
1.	Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat		
	+/- zmiana stanu rezerw na podatek dochodowy (z pominięciem rezerw odnoszonych na kapitał podstawowy)		
	+/- zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych z tytułu podatku dochodowego (bez rozliczeń odnoszonych na kapitał własny)		
2.	Podatek dochodowy obciążający wynik finansowy danego okresu		
	+ podatek dochodowy według deklaracji podatkowej odnoszony bezpośrednio na kapitał własny		
3.	Podatek dochodowy według deklaracji		
	+/- zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego		
	+/- zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego		
4.	Podatek dochodowy zapłacony		

Źródło: opracowanie na podstawie: E. Śnieżek, E. Walińska: *Odroczony podatek dochodowy jako kategoria pomiaru systemu rachunkowości – aspekt memorialowy i kasowy*, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości 2002, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, T.6 (70), s. 220.

Przedstawione noty pozwalają na sporządzenie metodą pośrednią części rachunku przepływów pieniężnych dotyczącej działalności operacyjnej.

2. Noty związane z działalnością inwestycyjną i finansową

Noty księgowe sporządzane są także dla działalności inwestycyjnej i finansowej. W **działalności inwestycyjnej** noty powinny dotyczyć zagadnień takich, jak:

- 1) zmiana rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- 2) zmiana udziałów, akcji i innych długo - i krótkoterminowych aktywów finansowych,
- 3) przepływy związane z udzielonymi pożyczkami.

Przykładowe noty dotyczące działalności inwestycyjnej prezentują tabele 7-10.

Tabela 7

Zmiany wartości brutto środków trwałych

Grupa środków trwałych	BO	Zakup	Darowizna otrzymana	Aport	Sprzedaż	Likwidacja	Darowizna przekazana	BZ
1. Grunty								
2. Budynki, lokale								
3. Maszyny i urządzenia								
4. Środki transportu								
5. Inne środki trwałe								
Środki trwałe w budowie								
Razem								

Źródło: opracowanie na podstawie W. Gos, *Noty ułatwiające sporządzanie rachunku...*, op.cit., s. N03/01-N03/26.

Tabela 8

Zmiany umorzenia środków trwałych

Grupa środków trwałych	BO	Zwiększenia	Zmniejszenia			BZ
		Amortyzacja	Sprzedaż	Likwidacja	Darowizny	
1. Budynki, lokale						
2. Urządzenia i maszyny						
3. Środki transportu						
4. Inne środki trwałe						
Razem						

Źródło: *Ibidem*, s. N03/01-N03/26.

Tabela 9

Zmiany wartości aktywów finansowych

Grupa aktywów finansowych	BO	Aktualizacja wartości	Przychody	Przekwalifikowanie	Rozchody	BZ
Udziały i akcje						
Inne papiery wartościowe						
Inne składniki aktywów finansowych						

Źródło: *Ibidem*, s. N03/01-N03/26.

Tabela 10

Wpływy i wydatki z tytułu udzielonych pożyczek

Wyszczególnienie	Rok ubiegły	Rok bieżący
1. Stan początkowy		
2. Zwiększenia:		
a) udzielenie pożyczek		
b) zrealizowane dodatnie różnice kursowe		
c) dodatnie różnice kursowe ustalone na dzień bilansowy		
2. Zmniejszenia:		
a) spłata pożyczek		
b) umorzenia		
c) realizowane ujemne różnice kursowe		
d) ujemne różnice kursowe ustalone na dzień bilansowy		
4. Stan końcowy		

Źródło: *Ibidem*, s. N03/01-N03/26.

Noty dotyczące działalności finansowej powinny zawierać szczegółowe informacje o kredytach bankowych. Ponadto ważne jest zestawienie informacji dotyczących:

- wpływów i wydatków z tytułu emisji i wykupu papierów wartościowych,
- podziału zysku,
- płatności związanych z leasingiem finansowym.

Nota przedstawiona w tabeli 11 dotyczy wpływów i wydatków związanych z kredytami bankowymi.

Tabela 11

Wpływy i wydatki z tytułu kredytów bankowych

Wyszczególnienie	Rok ubiegły	Rok bieżący
1. Stan początkowy		
2. Zwiększenia:		
a) zaciągnięcie kredytów		
b) zrealizowane ujemne różnice kursowe		
c) ujemne różnice kursowe ustalone na dzień bilansowy		
3. Zmniejszenia:		
a) spłata kredytów		
b) umorzenia		
c) zrealizowane dodatnie różnice kursowe		
d) dodatnie różnice kursowe ustalone na dzień bilansowy		
4. Stan końcowy		

Źródło: *Ibidem*, s. N03/01-N03/26.

Przykładem kolejnej noty, która może wspomóc sporządzenie rachunku przepływów pieniężnych jest nota ujmująca operacje niepieniężne w okresie, za który sprawozdanie jest sporządzane (por. tabela 12).

Tabela 12

Zestawienie przykładowych zdarzeń niepieniężnych, które wystąpiły w danym okresie sprawozdawczym

Lp.	Wyszczególnienie	Rok ubiegły	Rok bieżący
1.	Zamiana długu na akcje własne		
2.	Wkład niepieniężny wniesiony do spółki „A” w zamian za objęcie udziałów (akcji)		
3.	Podpisanie umowy leasingu finansowego		

Źródło: opracowanie na podstawie: E. Śniezek, E. Walińska: *Przepływy pieniężne jako przedmiot dokumentacji systemu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej jednostki – wybrane aspekty praktyczne*, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce 2006, T. 35 (91), s. 168.

3. Dodatkowe objaśnienia i informacje do rachunku przepływów pieniężnych

Załącznik nr 1 do ustawy o rachunkowości określa minimalny zakres dodatkowych informacji i objaśnień do rachunku przepływów pieniężnych. Powinny one obejmować w szczególności:

- opis struktury środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów pieniężnych, jeśli różni się ona od ich struktury przyjętej do sporządzenia bilansu,
- uzgodnienie przepływów pieniężnych netto działalności operacyjnej ustalonych metodą bezpośrednią z przepływami pieniężnymi netto tej działalności ustalonymi metodą pośrednią, w przypadku, gdy jednostka sporządza rachunek przepływów pieniężnych metodą bezpośrednią,
- wyjaśnienie przyczyny znaczących różnic między zmianami stanu niektórych pozycji bilansu oraz zmianami tych samych pozycji wykazanych w rachunku przepływów pieniężnych.

W praktyce oznacza to, że jednostka sporządzająca rachunek przepływów pieniężnych musi w informacji dodatkowej wskazać, które pozycje zalicza do środków pieniężnych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych, a także wyszczególnić te pozycje, które nie są ujęte w pozycji bilansowej „Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne.” Przykładowa nota przygotowana na potrzeby przedstawienia struktury środków pieniężnych w rachunku przepływów pieniężnych jest zaprezentowana w tabeli 13.

W literaturze przedmiotu¹ coraz częściej można spotkać pogląd, że pomimo niezmiernie dużej przydatności informacyjnej metody bezpośredniej nie należy pomniejszać znaczenia informacji o korektach memoriałowych wyniku finansowego w metodzie pośredniej. Korekty te pozwalają na powiązanie ra-

¹ E. Śniezek, E. Walińska: *Przepływy pieniężne jako...*, op. cit., s. 170.

chunku przepływów pieniężnych z pozostałymi elementami sprawozdania finansowego i stanowią podstawę do oceny osiąganych wyników jednostki na podstawie elementów bilansowych i wynikowych, na przykład poprzez zmianę stanu rezerw, zapasów i rozrachunków.

Tabela 13

Struktura środków pieniężnych przyjęta na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych

Lp.	Rodzaj środków pieniężnych	Rok bieżący	Rok poprzedni	Zmiana stanu środków pieniężnych	Środki pieniężne na koniec okresu o ograniczonej możliwości dysponowania
1	Środki pieniężne w kasie				
2	Środki pieniężne na rachunkach bankowych				
3	Inne środki pieniężne, w tym:				
1	Czeki				
2	Weksle obce				
3	Bony handlowe, skarbowe, itp.				
4	Inne (np. odsetki)				

Źródło: Opracowanie na podstawie E. Śnieżek, E. Walińska: *Przepływy pieniężne jako przedmiot...*, op. cit., s. 168.

Uwagi końcowe

Wszystkie jednostki objęte obowiązkiem sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych opracowują go metodą pośrednią jako element sprawozdania finansowego, albo w informacji dodatkowej w przypadku, gdy wybrały metodę bezpośrednią do prezentacji przepływów pieniężnych w sprawozdaniu finansowym. Istotne jest zatem, aby odpowiednie pozycje były ustalone prawidłowo. Mogą to zapewnić noty sporządzane do poszczególnych części rachunku przepływów pieniężnych.

Rachunek przepływów pieniężnych to element sprawozdania, który zaspokaja potrzeby informacyjne zarówno zarządzających przedsiębiorstwem, jak i odbiorców zewnętrznych. Wynika to z szerokiego zestawu informacji jakich dostarcza. Rachunek przepływów pieniężnych stanowi integralny element sprawozdania finansowego a połączenie go z pozostałymi elementami sprawoz-

dania pozwala na uzyskanie całościowego obrazu sytuacji finansowej jednostki gospodarczej. Stąd też bardzo istotne jest prawidłowe ustalenie poszczególnych pozycji zawartych w rachunku przepływów pieniężnych. Staje się to możliwe jest dzięki notom, które zostały opisane w artykule.

Literatura

- Gos W.: *Przepływy pieniężne w systemie rachunkowości, Rozprawy i studia T. (CDLXXIII) 399*, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2001.
- Gos. W.: *Rachunek przepływów pieniężnych w świetle krajowego standardu rachunkowości*, Difin, Warszawa 2004.
- Gos W.: *Noty ułatwiające sporządzanie rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią*, „Poradnik Finansowo-Księgowy” 2006, nr 62, Wiedza i Praktyka, s. N03/01-N03/26.
- Śnieżek E., Walińska E.: *Odroczony podatek dochodowy jako kategoria pomiaru systemu rachunkowości – aspekt memorialowy i kasowy*, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości 2002, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, T.6 (70)
- Śnieżek E., Walińska E., *Przepływy pieniężne jako przedmiot dokumentacji systemu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej jednostki – wybrane aspekty praktyczne*, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce 2006, T. 35 (91).

dr Anna Zbaraszewska
Uniwersytet Szczeciński
Instytut Rachunkowości
ul. Ad. Mickiewicza 64,71-101 Szczecin
aniazba@op.pl

NOTES USED IN PREPARATION OF INDIRECT CASH FLOW STATEMENT

Summary

The article presents a set of notes prepared for the cash flow statement, whose task is to provide relevant information related to cash flow. Notes can help to determine the specific items of the cash flow statement in indirect method. This allows for better links between the cash flow position of the balance sheet items and profit and loss account.

Translated by Anna Zbaraszewska